

vse je dogotovljeno: drevo bo izvrstni sad rodilo če se požlabni, in to vse svoje dni, ali pa lesnike, divje hruške in tečnice imelo, če se cepljenje opusti. — Razun tega je še žlabljenje sadnjih dreves velike važnosti ali imenitnosti. Zakaj na tak način se vsa plemena sadnih dreves čiste ohranijo in pomnožijo; drevesa, ki pozneje rodijo in dozoriijo, se s cepljenjem posilijo, da prej rodijo in njih sad zori; se zamorejo visoka in velika plemena sadnjih dreves v nižja in manjša narediti, če se v slabeje divjake cepijo; nekatere sorte se s cepljenjem po tistih krajih podomačijo, kder sicer nebi rastla, če bi bila na enakih divjakih požlabnjena, a na udomačene divjake cepljena, pa dobro storijo. Tako na primer: breskve in marelice v slive cepljene, se dobro obnašajo, še celo v težki in hladni zemlji; hruške na glogu tudi v skalnatih krajih se ohranijo, na hruškovih divjakih cepljene pa ne.

Žlabnjuje se sadno drevje nad sto načinov. Mlad divjak se mora tam žlabniti, kder je koža mlada, gladka in mužna ali sočna, pri manjših divjakih vselej pri zemlji, polk večemu za en čevljev od tal, da so bolj zavarovani pred burjo in da okusnejši sad rodijo, ker sok po nizkem divjaku dolgo ne teka, ampak brž v žlabni cep pride, po katerem se potem na vse strani pretaka; s tem pa se kisli ali bridki sok divjakov stanjša ali celo mine, predeu v vrh, veje, listje in sad pride.

Črešnje in slive se visoko 5 do 6 čevljev od tal cepijo; sploh ves koščeni sad, tudi breskve in marelice; ker tim drevesom zajci ne škodijo. V sredi deblo divjakovo cepiti ni dobro, ker tako cepljeno drevo gladko ne zraste, in kadar ga vihta ali sneg polomi, stoji prost divjakov strom, iz ktereга nobena žlahna mladika zrasti ne more; kar bi se tudi zgodilo, če bi žlabni cep zajc ogledal, da po odstranjenih rani nebi mogel nove mladike pognati; zato je treba divjake pri tleh cepiti.

Kdor hoče črešnje, slive, breskve in marelice nizka drevesa imeti, naj jih na slabo rasteča mlada drevesa cepi pri tleh, in potem jih z obrezovanjem nizko drži.

Divjaki pa morajo najmanj za prst debeli, čvrsti, zdravi, gladke skorje in dobro vkoreninjeni biti, ki se koj presajeni svobodno cepijo.

Ze s presajenjem se drevju sad požlabni, posebno če ga iz slabe zemlje v boljšo, iz sence na solnce, iz mrzle, mokre ilovce v bolj suhotno apnico presajamo, česar se vsak lahko prepriča. In morda so se ravno s presajanjem prva žlahna sadna drevesa zredile.

Pa tudi se sadje žlahni z obdelovanjem sadnega drevja; če se snaži, obrezuje, okopuje in mu gnoji; saj vemo, da so nepožlabnjene breskve, črešnje, jabelka itd. po vinogradih, kder se vsako leto s trtami vred po dvakrat okopujejo, trebijo in gnojijo, lepši in boljši od tistih, ki v kakem zakotju samoraško stojijo in niso nikoli obdelovane bile. S presajenjem, posebno pri slivah in sploh sadnem drevju, obrezovanjem in rahljanjem zemlje se toraj že sadje žlahni. Vendar so še drugi načini drevesa žlabniti; to da poprej nam je treba vedeti, česar potrebujemo, kedar cepimo.

Razne reči o cepljenju potrebne.

Orodje pri cepljenju je: žaga, večji in manjši oster nož; nožev za to opravilo je več podob, pa naj si je kakošnje koli podobe, poglavitno je: da je oster, ki gladko in hitro rez stori. Dalje, leseno kladvo ali kic, sveder, dleto, zagojzda, ličje, trak, ki zamore tudi iz papirja biti za cepljenje manjših dreves; tudi pri popkovanju je dober. Za cepljenje večih dreves je treba trak imeti iz platna ali sicer bolj tanke robe; traki pa morajo biti z drevesnim voskom namažani. Potem ličje in niti naj so pri rokah. Zadnjič še mora biti cepivni vosek, ki se v štrucicah hrani, in je podobe kakor klobasica. O cepljenju ni dobro rano z ilovco zamazati, kakor navadno ljudje radi storé, zakaj če ravno pride olupek kože na sklad, vendar ilovca v suši rada spoka in mokrota in sapa do rane pridete, potem se les začne sušiti in gnjiti, drevo bolehati in birati: s cepivnim voskom se naj rane zamažejo.

Politični ogled.

Vlada je preklicala novo postavo zastran davka na pridobnino. Ta preklic bo gotovo napravil veliko veselje po celem cesarstvu, ker od vseh strani so prihajali hudi glasi soper to postavo.

Za nove ministre so spet imenovani: G. Holzgethan za ministra in voditelja finančnega ministerstva, baron Petrino za ministra in voditelja ministerstva za kmetijstvo, in žl. Widmann, za ministra za deželno brambo. O zadnjem se pišejo po časnikih zlo čudne stvari iz katerih se vidi, da ni upanja, da bi g. Widman plačal avstrijski državni dolg, ker še privatnega ni hotel plačati. Najnovejši glasi iz Dunaja so, da je že iz ministerstva spet odstopil.

V ministerstvu uka ste se storile dve premembi. Njih Veličanstvo je namreč imenoval doljno-avstrijskega deželnega poslanca in odbornika A. Czedika za sekcijonskega predstojnika v imenovanem ministerstvu, in je ravno ta pridevek in značaj podelilo ministerskemu svetovaleu Tomašku.

Neki časniki hočejo za gotovo vediti, da je Beust-ovo stanje zlo podkopano; ali je vendar res ali ne, ne moremo povedati, toliko je vendar gotovo, da Beust med ljudstvom zdaj nima nobene stranke.

Ker so konferencije s Čehi za zdaj odložene, se bodo začele konferencije s Poljaki, ki so že v ta namen prišli na Dunaj. Žalibog, da se med temi nahajajo neki možje, ki so zmirom bili navzeti za podrto sistemo in zato celo ni upati, da bi podpirali Potockija pri osnovanju nove sisteme. Med te može spadata posebno Grocholski in Ziemialkowski, moža, ki nista upala glasovati proti obsednemu stanu v Česki, in ki sta decembersko ustavo vsikdar tako naglasovala, kakor Kaiserfeld.

Schmerling je cesarja prosil, naj mu odvzame predsedništvo pri najvišem sodnijskem dvoru na Dunaju in cesar je to storil. Pravi se, da bode g. Herbst mesto Schmerlinga predsednik.

Hrvaški deželni zbor se je začel precej gibati. Poslanec Broz se je pritožil, da se Hrvatom vedno samo obata ali vendar nič ne da. On je bil za spravo, zdaj pa vidi, da se ni dosegol glavni namen. Njemu se zdi revizija nagodbe neobhddno potrebna. O reškem vprašanju še ni vprašalo hrvaškega ministra dunajsko in ogersko ministerstvo ter se dogovarjata o granici, hrvaškega ministra pa nihče ne vpraša, še manj pa hrvaški narod; vse se dela z nami brez nas. Živković svetuje, naj se krona naprosi, da se ima vprašanje rešiti zarad vojaške granice po sodelovanju graniških zastopnikov na hrvaškem zboru.

Iz Prage se naznanja, da se je dr. Rieger posvetoval z zemškima federalistoma dr. Fischhofom in Schuselko.

Pruski kralj je končal colni parlament s prestolnim govorom, v katerem je, kakor navadno rekel, da je vse dobro šlo in da se nadja, da bode tudi dobro šlo v prihodnje.

Na Francoskem je bilo 8. t. m. ljudsko glasovanje, pri kateri je zmagala spet vlada, ker više 7 milijonov je glasovalo sa vlado in samo nekaj više čez 1 milijon zoper njo. Za Napoleona je glasovala velika neomikana množina, omikani Francozi pa, ali niso glasovali, ali proti vladi, celo vojaki so neki soper glasovali. Da še tamo po tem celo ne bo miru, kažejo najbolj najnovejše sporočila iz Pariza, ktera pravijo, da je tamo ljudstvo zlo razdraženo, in se je začelo puntati in po ulicah barikade delati.

Iz Italije še zmirom prihajajo puntarski glasi.

Turčin in egiptovski podkralj sta si spet navkriž, in kralj se spet zlo oborožuje.

V Karlovcih se je 5. t. m. odprl srbski kongres, kteremu je predsednik Stojković.

Novičar.

(P. n. udom Mariborske čitalnice.) Sklicujem s tim p. n. ude Mariborske čitalnice na nedeljo 15. t. m. ob 8. zvečer v izredni občni zbor, kder se ima voliti z nova prvosednik in dva odbornika. Namestnik prvosednikov.

(Odstagnjena mesečna plača kateheta.) Po nasvetu šolskega ogleda g. profesorja Essel-na je mariborsko okrajno šolsko svetovalstvo tukajšnemu katehetu na dekliski šoli odtegnolo mesečno plačo, in sicer zato, ker omenjeni katehet v pričó šolskega ogleda ni hotel katehizirati. Ob enem je prosilo za drugega kateheta. Bode težko obveljalo, ker kakor čujemo, nasprotna stranka ni bila zaslišana.

(Učiteljsko društvo) se je pred kratkim osnovalo tudi v Celju. (Bogata botra.) Na dan zadnjega svečana je stala neka uboga žena z malim detetom pred cerkvenimi vrati v spod-

njem Medlingu blizu Dunaja, in še ni imela botre za svoje dete. Naenkrat se pripelje lepa kočija in v nji sedeča gospa vpraša žensko, ktera je bila zelo žalostna, kaj tukaj čaka? Ženska reče gospi, da bi rada dala svoje dete krstiti in ne more botre dobiti, na to stopi gospa iz kočije, je botra detetu in se da v krstne knjige zapisati grofica N. — Pred kratkim je prišlo pismo na tamošnje okrajno sodnijo v katerem je stalo, da je grofica N. umrla, in da je detetu, kteremu je bila botra, vse svoje premoženje, t. j. tri velike hiše in 200,000 gl. gotovega denarja poročila.

(Pavliha) prvo številko smo še le dobili te dni v roke in moramo reči, da nismo že dolgo nobenega šaljivega lista s tako radostjo čitali, kakor „Pavliha“. — Pavlihova pesem, dr. V. T. Klun, Avstrija pri Beustu“ itd. Vse je tako izvrstno, da mora bralec vsakega stanu prav zadovoljen biti. List ni samo šaljiv, temuč tudi prav podučiven. Drevorezi so tako dobri, da boljših noben drugi šaljiv list v Avstriji ne prinaša. Ker upamo, da bode tudi zanaprej prinašal prav izvrstne stvari, ga vsem rodoljubom prav vroče priporočamo. Velja do konca avgusta 1 gl., do konca decembra pa 2 gl. Denar se naj pošilja g. Fr. Levstiku uredniku na Dunaju III. Ungergasse 39.

(Stan letošnje ozimne letine v našem cesarstvu.) Časnik ministerstva kmetijstva ga popisuje takole: Na Moravskem je dober, kar se rži in pšenice tiče. — Na Šlezkem je zima večidel vzela pšenico in rž. Bojijo se sploh slabe letine. — V gornji Avstriji rž ni veliko trpela, pšenica več. — V večem delu Štajarskega je ozimina malo trpela. — Na Kranjskem je stan žalosten; ozimino je večidel zima vzela. Če spomladi in poleti ne bode vreme ugodnejše, huda bode. — V srednjem in spodnjem Koroškem se bojijo slabe letine; v južnih planinskih dolinah se nadjajo dobre letine. — Prav žalostne novice se slišijo iz Oggerskega; pšenice se bode komaj polovica pridelala. V Banatu se slaba letina kaže. — Na Erdeljskem je malo bolje. — Na Hrvaškem in v Slavoniji se je ozimina v viših krajih dobro ohranila, v nižavah je zlo trpela in ni se nadjati dobre letine. Živina je v nevarnosti lakote poginiti, v nekterih županijah je je pocepal deseti del. — Po vsem tem se imamo tedaj bati slabe letine. Da je popis ta resničen, ni dvombe, ker vlada bi gotovo rajše rekla, da bo letina dobra, kakor da mora reči, da bo slaba.

(Kako se bode vozilo po železnici gorenjski iz Ljubljane do Trbiža), menda že septembra meseca, to oklicujejo že veliki razglasi, ki jih pošilja vodstvo te železnice. Postaje na Kranjskem so: 1. Ljubljana, 2. Vižmarje, 3. Medvode, 4. Škofja Loka, 5. Kranj, 6. Podnart, 7. Radoljca-Lesce, 8. Javornik, 9. Jesenice, 10. Dovje, 11. Kranjska gora, 12. Rateče, 13. Trbiž — že na Koroškem. Od Trbiža do Beljaka, kamor ima gorenjska železnica seči, se pa to jesen še ne bo vozilo. Iz Ljubljane v Trbiž bode šel vsak dan en vozovlak popoldne 48 minut čez dve, in pride v Trbiž zvečer 35 min. čez osem. Iz Trbiža v Ljubljano bode šel vozovlak vsak dan zjutraj ob sedmi uri in pride v Ljubljano 29 minut čez pol dne; drug vozovlak pa bode šel 5 minut čez dve popoldne iz Trbiža in pride zvečer 10 minut čez devet v Ljubljano.

Poslano.

V 17. listu „Slov. Gospodarja“ je dopis iz Bodislavec nekterega duhovnika tukaj opravljal, kakor da bi bil on vzrok, da so Malonedeljski volilci v Ljutomeru se sirovo obnašali in nasprotnike naroda v okrajni zastop volili in kakor da bi on volilce zapeljal. To je eno kakor drugo, kosmata laž.

Tukajšni duhovniki v tej reči niso zadeti, ker volilcem niso niti ene niti druge osebe za volitev priporočili, tako tudi ne morejo vzrok biti nasprotnikov volitve. Tudi volilci niso nasprotnikov naroda volili, nego, kakor se zdaj sliši, so Malonedeljski volilci hoteli moše imeti iz svojih občin v okrajno zastopništvo, kateri imajo občen upljiv, in kateri bi imeli srčnost tam tudi v korist svojih občin govoriti, kaj dozdejni storili niso, in kar tudi naše ceste svedočijo, na katerih je nevarnost se utopiti. Tako so volili občinskega predstojnika g. Rantaša in občinskega svetovalca g. Mihala Topolnik-a, dva pošena moža in Slovenca. Kdo je temu nasproti? —

Niso malonedeljski volilci trstike, ktere se sem ter tje majajo, niso brez značaja, da bi se dali motiti, oni so svojo samostalnost in srčnost že večkrat pokazali.

Kdo pa more reči in svedočiti, da je tukajšen duhoven volilcem eno ali drugo osebo za volitev v okrajni zastop vnudil, dobi od mene 10 gold. Zato ljubi pisatelj in Bodislavec, res grdoba je po svetu trobit laži v tako zanimivih in občutljivih rečeh, v katerih lažeh le svoje kremplje kažeš, s kterimi bi rad razčesal lepo zvezo med tukajšno duhovščino in ljudmi. Ne piši hitro v novine, kar slišiš od kake babe, prepričaj se resnice, in prihodnje boš prepričan, da tukajšni duhovniki sami svojega naroda zavedni narod in narodnost častijo in le njemu v korist govorijo.

Kar pa zadeva spomin na Krempeljna v 17. listu „Sl. Gosp.“, vem kaj s tem hočeš. Da bo svet enkrat vedel kaj je resnice na tem, hočem ti povedati, da je tukajšen duhoven iz prižnice v cerkvi (to nemškutar ne stori) slovesno črno mešo z dotičnim slovesnim duhovnim opravilom za g. Krempeljna na dan po besedi naznanil, in očitno k tej cerkveni slovesnosti vse gg. duhovnike in posvetne povabil, kateri so — pod hrastom namesto pod lipo — slovenskega pesnika spomin obhajali. Ali kaj se je zgodilo? Tukajšni duhoven je celo sam z g. učiteljem nazoč tukajšnjih farmarnov bilje za g. Krempeljna obhajal. Ali njega zdaj zato po svetu opravljaš? — Oziraje se na to, da je ta duhoven pri Krempeljnovi besedi bil, Krempeljna cerkveno častil, njegov križ na pokopališču kakor se spodobi za pesnika, in njegov grob z štirimi zelenimi vencami in vrtnimi rožicami na dan besede krasoumno okinčal (to je vsak vidil, kateri je zvečer k grobu prišel), in le nektere prinešene hrastove veje, ni pa vence, kakor je nek sovražnik pisal, odstranil, in vsako leto kadar je mogoče, Krempeljnov grob posveti, mislim, da ta duhoven na to vižo ni mlade cvetlice narodne zavednosti paril, kakor si ti pisaril.

Oziraje se na to, more sram le tega biti, kateri take laži po svetu trobi.

Poleg vsega tega ti še povem, da je ta tukajšen duhoven pri svojem nastopu fare le 17 udov Mohorovega društva tukaj našel in je to številko z lepim opominjanjem in podukom v korist naroda in narodne zavednosti do 76 pomnožil in je vsako leto pri odpadu nekterih starih udov tudi vsikdar dosti novih pridobil. Ali je njegova nemškutarija to storila? Ljubi Nemanič, to boš ti vedel.

Za istino teh vrstic priče spraviti, in na taka kriva sovraštvu polna napade odgovoriti, je vsikdar pripravljen

Malonedeljski župnik.

Tržna cena pretekli teden.

	V Varaždinu		V Mariboru		V Celju		V Ptuj	
	fl.	k.	fl.	3.	fl.	k.	fl.	k.
Pšenice vagan (drevenka)	4	45	5	20	5	20	4	50
Rži	3	55	3	40	3	60	3	40
Ječmena	3	—	0	00	3	65	3	30
Ovsa	2	5	2	40	2	50	2	55
Turšice (koruze) vagan	3	50	3	40	3	40	3	40
Ajde	2	80	0	00	3	—	2	40
Prosa	2	80	2	40	3	50	2	30
Krompirja	2	—	1	70	1	80	1	30
Govedine funt	—	21	—	26	—	24	—	25
Teletnine	—	22	—	26	—	24	—	26
Svinjetine črštve funt	—	26	—	26	—	24	—	26
Drv 36" trdih seženj (Klafter)	9	—	—	—	8	50	10	—
" 18"	—	—	5	60	0	00	—	—
" 36" mehkih	4	—	—	—	6	20	7	—
" 18"	—	—	4	—	—	—	—	—
Oglenja iz trdega lesa vagan	—	80	—	60	—	50	—	70
" mehkega	—	50	—	50	—	45	—	60
Sena cent	3	—	2	60	1	90	2	60
Slame cent v šopah	2	—	1	80	0	95	1	50
" za steljo	1	40	1	40	0	85	1	15
Slanine (špeha) cent	38	—	42	00	40	—	40	—
Jajec šest za	—	10	—	10	—	10	—	10

Cesarski zlat velja 5 fl. 90 kr. a. v.

Ažijo srebra 121.35.

Narodno drž. posojilo 96.40.

Loterijske srečke.

V Gradcu 7. maja 1870: **23 31 43 79 42**

Prihodno srečkanje je 21. maja 1870.